

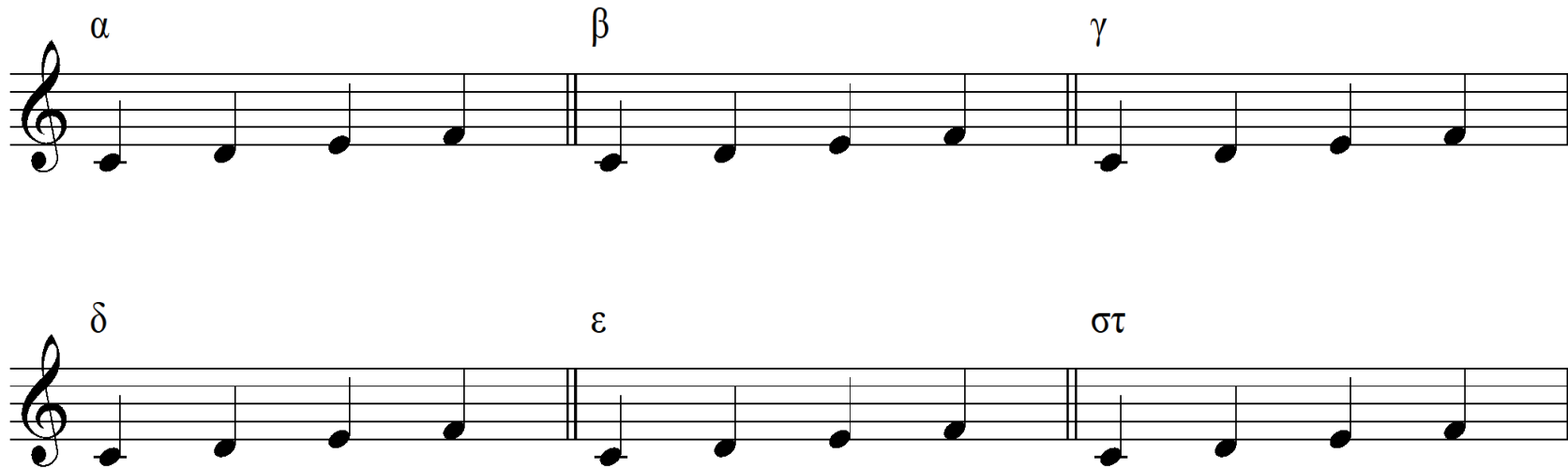
Άσκηση Ακοής – Σολφέζ – Ρυθμική Αγωγή II

Εαρινό Εξάμηνο 2025
ΤΜΕΤ, Πανεπιστήμιο Μακεδονίας

Μάθημα 2^ο

Μόνικα Ανδριανοπούλου

1α.Τετράχορδα
Ακουστική αναγνώριση και προσδιορισμός αλλοιώσεων

1β.Τετράχορδα

Ακουστική αναγνώριση και προσδιορισμός αλλοιώσεων - Λύσεις

α β γ

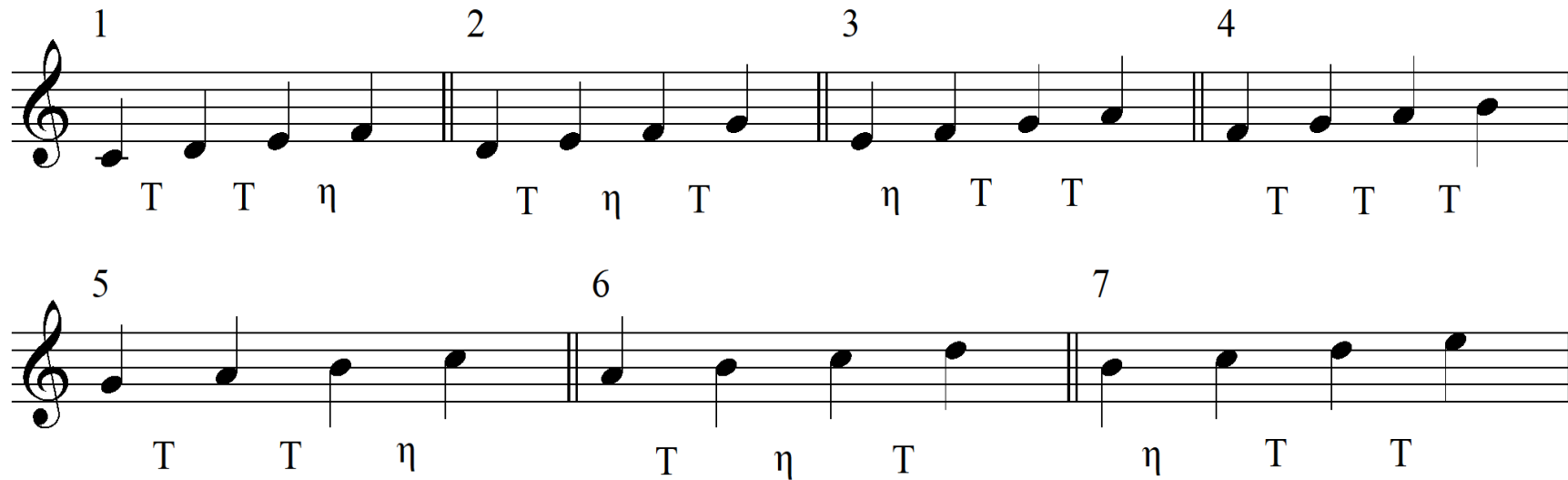
T T η T η T η T T

δ ε στ

T T T η Τριημ. η η T η

1γ.Τετράχορδα φυσικής (μείζονας) κλίμακας
(βλ. και μελωδικές σημειώσεις «Άσκηση ακοής – σολφέζ – ρυθμική αγωγή II», σ.3)

-Φυσικά τετράχορδα (από καθε βαθμίδα τής φυσικής μείζονας):

The image displays seven natural tetrads (1-7) of the natural major scale, arranged in two rows. Each tetrad is represented by a four-note sequence on a treble clef staff, with stems indicating the intervals between notes. The intervals are labeled as T (Tone) or η (Half note).

Row 1:

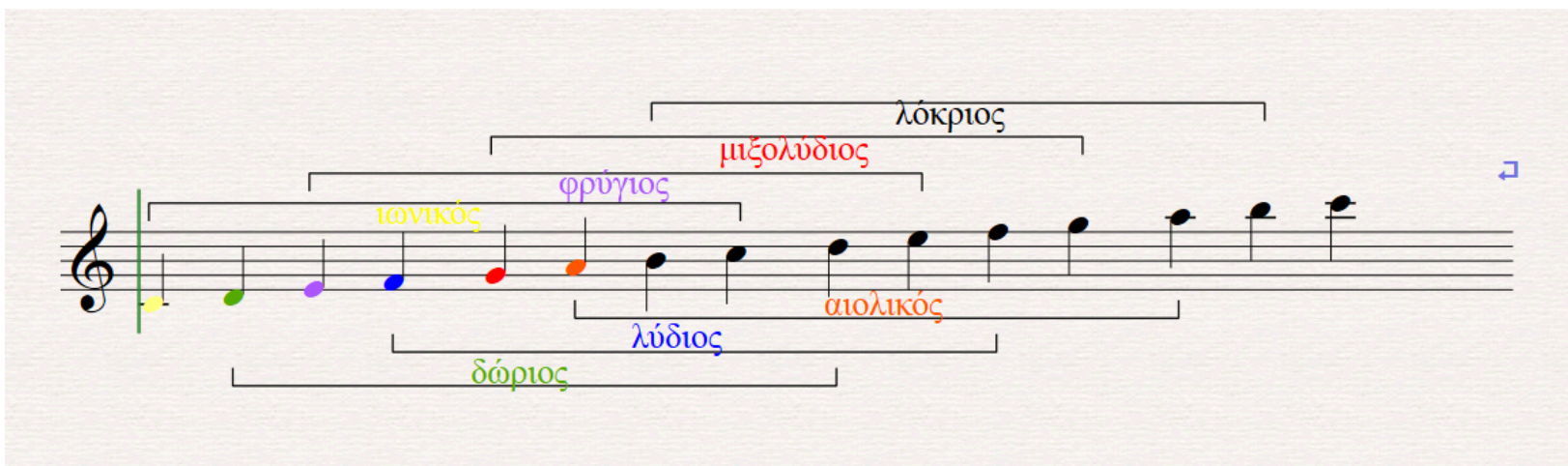
- 1:** T, T, η
- 2:** T, η, T
- 3:** η, T, T
- 4:** T, T, T

Row 2:

- 5:** T, T, η
- 6:** T, η, T
- 7:** η, T, T

2α. (Εκκλησιαστικοί) τρόποι (βλ. και μελωδικές σημειώσεις «Άσκηση ακοής – σολφέζ – ρυθμική αγωγή II», σς.5-7)

- Επτατονικές κλίμακες
- Αφετηρία: κάθε νότα της φυσικής κλίμακας=>
- 7 διαφορετικοί τρόποι (σήμερα), διατηρούν τις ονομασίες των αρχαιοελληνικών 'αρμονιών' και μεσαιωνικών τρόπων

2β.Εκκλησιαστικοί τρόποι

(βλ. και μελωδικές σημειώσεις «Άσκηση ακοής – σολφέζ – ρυθμική αγωγή II», σς.5-7)

Ταξινόμηση των τρόπων από τον πιο 'φωτεινό' προς τον πιο 'σκούρο':

- - Λύδιος (ΦΑ)
- - Ιωνικός (ΝΤΟ)
- - Μιξολύδιος (ΣΟΛ)
 - - Δώριος (ΡΕ)
 - - Αιολικός (ΛΑ)
 - - Φρύγιος (ΜΙ)
 - - Λόκριος (ΣΙ)

Κύκλος 5ών

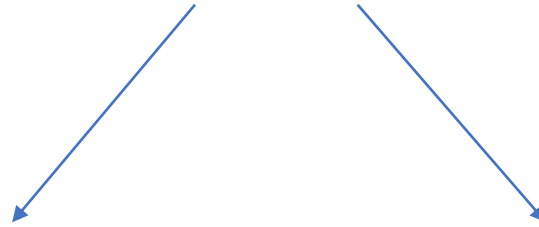
2γ. Εκκλησιαστικοί τρόποι

(βλ. και μελωδικές σημειώσεις «Άσκηση ακοής – σολφέζ – ρυθμική αγωγή II», σς.5-7)

-Σύγχρονη χρήση τρόπων: κινηματογραφική, pop μουσική

-Σήμερα, οποιοσδήποτε τρόπος μπορεί να φτιαχτεί πάνω σε οποιαδήποτε νότα (σημειώσεις, σ.8)

-Εύκολος τρόπος απομνημόνευσης της δομής κάθε τρόπου:

‘Μείζονες’ τρόποι:

- Λύδιος (F): Σαν τη μείζονα, με 4↑
- Ιωνικός (C): Σαν τη μείζονα
- Μιξολύδιος (G): Σαν τη μείζονα, με 7↓

‘Ελάσσονες’ τρόποι:

- Δώριος (D): Σαν την φυσ. ελάσσονα, με 6↑
- Αιολικός (A): Σαν τη φυσ. Ελάσσονα
- Φρύγιος (E): Σαν τη φυσ. ελάσσονα, με 2↓
- Λόκριος (B): Σαν τη φυσ. Ελάσσονα, με 2 ↓, 5 ↓

2δ.Αναγνώριση τρόπου στη μουσική φιλολογία...

Adam de la Halle Γάλλος τρουβέρος, 13^{ος} αι.): *Robin m'aime*

(από το *Le Jeu de Robin et de Marion*, ίσως το παλαιότερο γαλλικό κοσμικό θεατρικό έργο)

https://www.youtube.com/watch?v=kFE41w4hX_s

2ε.Γρηγοριανό μέλος σε
..... τρόπο: Tantum ergo
sacramentum
(βλ. και μελωδικές
σημειώσεις «Άσκηση
ακοής – σολφέζ –
ρυθμική αγωγή II»,
σ.10)

Tantum Ergo

5

1. Tan-tum er-go Sa-cra-mén-tum Ve-ne-ré-mur cér-
2. Ge-ni-tó-ri, Ge-ni-tó-que Laus et ju-bi-lá-

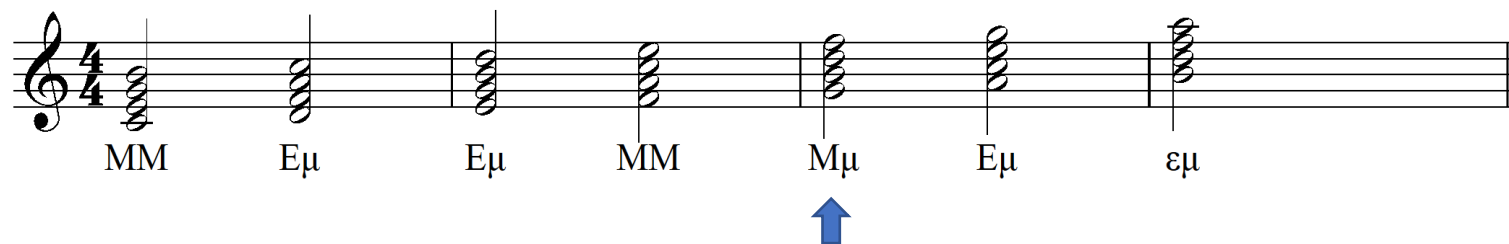
nu-i: Et an-tí-quum do-cu-mén-tum Nó-vo cé-dat
ti-o, Sá-lus, hó-nor, vír-tus quo-que Sit et be-ne-

rí-tu-i: Praé-stet fi-des sup-ple-mén-tum Sén-su-
dí-cti-o: Pro-ce-dén-ti ab u-tró-que Cóm-par

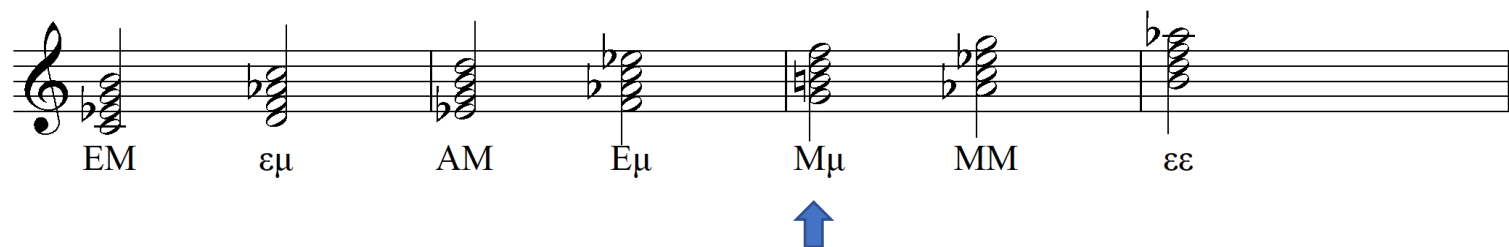
um de-fé-ctu-i.
sit lau-dá-ti-o. A-men.

3α. Συγχορδίες μεθ' 7^{ης} στη μείζονα και στην αρμονική ελάσσονα - το χαρακτηριστικό άκουσμα τής V7

(i) Συγχορδίες μεθ' 7^{ης}
πάνω στις βαθμίδες τής
μείζονας κλίμακας

(i) Συγχορδίες μεθ' 7^{ης}
πάνω στις βαθμίδες τής
αρμονικής ελάσσονας κλίμακας

3β. Η δομή της V7 (Μμ) – Οι 4 θέσεις της από κοινή βάση
(βλ. και μελωδικές σημειώσεις «Άσκηση ακοής – σολφέζ – ρυθμική αγωγή II», σ.38)

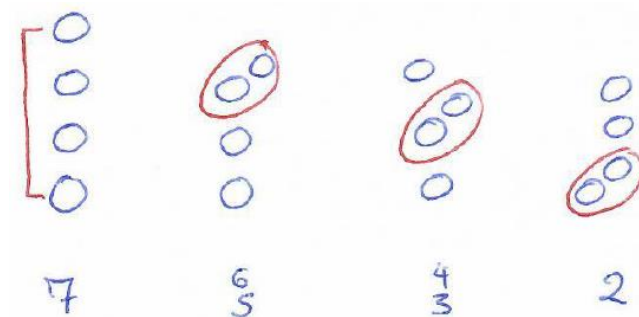
Τετράφωνες συγχορδίες:

△ Μείζονα συγχορδία μεθ'εβδόμης (7μ)
σολ-σι-ρε-φα, σε όλες τις θέσεις

Οι 4 θέσεις της μείζονας συγχορδίας μεθ'7ης (7μ)
με κοινή βάση το σι ως 1η, 3η, 5η, 7η:

(σι7) (σολ7) (μι7) (ντο#7)

B⁷ G⁶₅ E⁴₃ C^{#2}

△ Τραγούδι: Οι τέσσερις θέσεις της μείζονας συγχορδίας μεθ'εβδόμης (7μ), με κοινή βάση το σι:

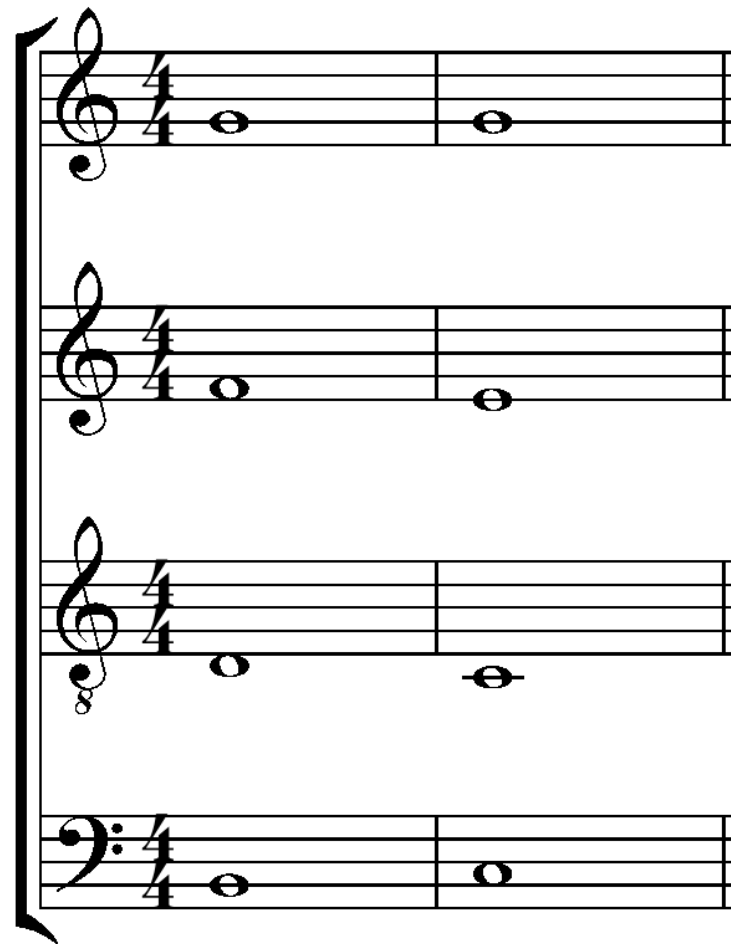
7 6 4 2

5 3

3γ.Τετράφωνο τραγούδι

V7-I

πάνω στο τέλος της
εισαγωγής 1^{ου} μέρους
του κονσέρτου για
βιολί, Beethoven

4.Μελωδική prima vista

(βλ. και μελωδικές σημειώσεις «Άσκηση ακοής – σολφέζ – ρυθμική αγωγή II», σ.20)

2.Gabriel Faure (1845-1924)

Les Berceaux

(Τρία τραγούδια, op.23, No.1)

Andante

(Παρτιτούρα με τη συνοδεία πιάνου στην ιστοσελίδα: <http://artsongcentral.com/2007/faure-les-berceaux/>)

Ο άνθρωπος είναι το μόνο πλάσμα που τρώει χωρίς να πεινάει, πίνει χωρίς να διψάει, και μιλάει χωρίς να έχει τίποτα να πει.

(Mark Twain)

Η πιο ωραία εμπειρία που μπορούμε να έχουμε είναι το μυστηριώδες.
Είναι το πρωταρχικό συναίσθημα που βρίσκεται στη βάση της αληθινής
τέχνης και της αληθινής επιστήμης.

(Albert Einstein)

Une Allée du jardin de Monet, Giverny (1902)
by [Claude Monet](#).